

Передплата

на «РУСЛАНА» вносьте:

в Австрії:

на цілий рік	12 р. ав.
на пів року	6 р. ав.
на чверть року	3 р. ав.
на місяць	1 р. ав.

За границею:

на цілий рік	20 рублів
або 40 франків	
на пів року	10 рублів
або 20 франків	
Поодиноке число по 8 кр. ав.	

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми сердце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дні, крім неділь і руских свята о год. 6-ій пополудні.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Коперниа (Людого ч. 9.) Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженя. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Голос німецьких націоналів.

Проба примиреня Німців з Чехами на ґрунті праского сойму не вдала ся. Миротворна акція буде мабуть перенесена до Відня. Новий урядничий кабінет, імовірно з д-ром Кербером на чолі, має посередничити між спорючими сторонами, в часі, коли — мабуть в січні — збере ся державна рада.

Якже-ж дивлять ся німецькі націонали на акцію примиреня? Питанє се ставимо диятого, позаяк націонали — а не ліберали ані антисеміти, — уважають ся нині дійсними заступниками інтересів австрійських Німців. Що-ж кажуть ті націонали?

«Знов несе ся воздухами вість про недалеку миротворну акцію між нами а Чехами — лише націонал до віденьского дневника «Information» під днем 29-го грудня. — Ліберали наші ждуть нетерпеливо на сю акцію. Також і правительственні сфери вірять в удачу примиреня. Се великий, але і безпідставний оптимізм. З сего, що наговорено по нині про услівя національної згоди, виходило би, що чинники, агітуючі за згодою, числять на деякі обосторонні концесії. Про концесії із сторони нас, Німців, не може бути і бесіди. З теперішних наших прав не уступимо Чехам ні одной коми. Противно, Чехи мусять нам зробити далекоідучі концесії, наколи має прийти до умови, під котру би ми положили свої підписи. Се для нас conditio, sine qua non.

Знесенє язикових розпоряджень Баденього-Гавча через ґр. Клярого привернуло лише правне наше положенє. А чи сим положенєм можемо вдоволити ся? Ніколи! Се признають нам навіть найбільше умірковані ліберали. Наші права оскорбила вже ера ґр. Таффого. ґр. Таффе окроював поступенно наші нам в Австрії признані прерогативи в користь Чехів. Хто

би сего не добачав, той перечив би, що наша довголітна борба проти ґр. Таффого була оправдана. Найже ліберали вдоволяють ся приверненєм положеня нашого до стану, який був перед ерою Баденього, а ми — радикальні Німці — кажемо виразно, що до такої поганої роботи не приложимо рук, а не возьмуть ся за таку роботу і Німці альпейских країв.

Вправді були часи, в котрих німецький марід, заколисаний ліберальними гофратами, був би пристав на таку угоду. Але ті часи минули безповоротно. Се показали послідні вибори і се покаже ся ще наглядійше при елідуючих виборах. Наш національний оклик гласить: «Жадні концесії, жадна податливість супроти правительства і Чехів, а безпощадна борба о приналежне німецькому народови в Австрії верховодство!» Се пароля дасть нам побіду. Тому годі говорити про якінебудь концесії Німців в користь Чехів. Німецький нарід пробудив ся з довголітнього сну і подбає про свої права. Хотять Чехи на такій підставі заключити з нами мир, най буде! Наколи ні, то ми продовжати мемо борбу з ними з сьвіжими силами і з вірою, що побідимо. В тій борбі не мають Німці нічого до втраченя, а не наше діло, ломити собі голову над тим, як при тім вийде держава? Держава втворила теперішню ситуацію, піддержуючи концесиями пажерливість Чехів».

Таке кажуть німецькі націонали в хвили, коли правительство бере ся за миренє Чехів з Німцями. Слова націоналів не потребують ніякого поясненя. Їх можна уняти в реченє: Або ми Німці запануємо над австрійськими Славянами, або — не наше діло ломити собі голову над тим, як притім вийде Австрія? Ми, Німці, не втрачимо нічого! Vide річ Леміша о прилученю Австрії до Німеччини, висказану в австрійській делеґації — вже без всякої женади.

Знаючи душу німецьких націоналів з

антиавстрійскою їх ідеєю, ми не віримо, щоби якому-небудь хочби навіть геніяльному шефови кабінету повело ся наклонити Німців до переговорів з Чехами. Австрійські Німці переняли ся супроти Славян тою самою екстріпаційною ідеєю, яку виплекав в Прусах пок. Бісмарк супроти польского елемента. Се не казка, а настояща дійсність. А ту екстріпаційну ідею намірили они осуцтити революцією в парламенті, на котру ґр. Тун дивив ся з непростимою рівнодушністю...

З життя українського духовенства.

В числі 8. «Будучности» читаємо незвичайно цікаву допись з України про тяжкі відносини, в яких живе тамошне духовенство. Позваляємо собі перепечатати єї з невеликим пропуском. Статя звучить:

У «Вістнику» за сей рік надруковано вельми цікавий лист Observatora, де малюючи стан галицького духовенства, його вагу в історично-наційній роботі, автор каже: «громадська діяльність, політична й просьвітна, стала першим обовязком руського сьвященика і в суспільній опинії нею оцінюють ся моральна вартість кожного з них в руських кругах; не питають, чи богату має парафію, чи дуже битий в теології й красномовний в проповідях, але чи добрий патріот і чи робить у громадї.» («Вістн.» 1899 р. т. V. ст. 105.)

По такій характеристиці стану галицького духовенства і поважаня його від суспільности за його культурно-наційну діяльність, мимохіть насовуєть ся порівнанє нашого українського духовенства з рідним закордонним і сумна картина стає перед очі. Саме життя інтелігенції в Україні, як і взагалі в Росії, далеко поставлено від народу. Уряд оберігає нарід яко «зеніцу ока» від впливу інтелігенції, від всяких «ізмів», себто від впливу культури, просьвіти і т. п. Через те й духовенство наше, як один із тих трох китів (військо, поліція, духовенство), на яких спочиває державний устрій, не виходить поза

НА ВІЧНУ ПАМ'ЯТЬ
КОТЛЯРЕВСЬКОМУ.

В 233 ч. «Полтавских Вѣдомостей» подав В. Василенко з нагоди роковин смерти автора перелицьованої «Енеїди» отсю цікаву статю:

Більш півстолітя минуло від смерти нашого рідного поета і городянина Полтави, родоначальника українського народного письменства, І. П. Котляревського і ще канув у вічність оден рік з дня его смерти. Відозва нашої городської управи найшла живий відгомін посеред многочисленних поклонників і почитателів поета і з всіх усюдів безмежної України і спорідненої нам Галичини впливають ще і тепер значні датки на спорудженє пам'ятника поетови. А наша городська управа, як відомо, з свого боку ще не зложила до спільної скарбони грошевої вкладки, а притім задля незгоди в городській зверхности остає нерішеним питанє про вибір місця на мійській землі для уставленя виготовленого вже пам'ятника.

Очевидно місце для пам'ятника, відповідаюче вимогам більшости городских радних, буде

наконежно ухвалене і пам'ятник споруджений переважно коштом жертв позамісцевих почитателів, стане більше або меньше украшати вибране місце. Але треба мати на тямці, що на останнім многолюднім засіданю комісії для поставленя пам'ятника, був також артист Л. М. Позен, творець пам'ятника і імпровізував знаменитий виклад про значінє і задачу пам'ятників в загалі, а нашому поетови з окрема. Яко присутному на сїм засіданю, мені задержало ся в тямці глибоке враженє, яке зробили на мене одушевлені слова справдешнього артиста о незвичайній красі і чарівности пригїрка за собором насупротив дому покійного поета. Однак рівночасно признав д. Позен, що розміри спорудженого пам'ятника занадто мініатурні в порівнаню з великанською картиною місцевости, для котрої потрібно би здвигнути великанський пам'ятник в ціні около стотисяч карбованців. При тім Позен похвалив мою думку, щоби обернути сей пригїрок в парк на горі і в долині.

Уставленєм пам'ятника на місці по зможі просторім і люднім, городська управа сповнить свій довг перед чужородними жертвователями і пригідними приходцями до городу. Але крім такого урядового довгу на городській управі тяжить

моральний обовязок, або краще сказавши, культурна місія просьвіти своїх мешканців і придбання вигід в гігієнічних відносинах на весну і в часі літної спеки. Відомо, що горішня часть городского саду давно служить в весняний і літний сезон платним місцем прогульки для так званої чистої публики; в останних роках в Олександрівський парк також часами впускають публику лише за платою при вході. Таким способом мало-помалу Полтавці примушені будуть давати данину в виді вступної оплати за право ходити до парку і саду городского, так що ніде не буде навіть дихнути безплатно сьвіжим воздухом. Тимто і треба змагати до того і бажати, щоби вельми живописний пригїрок за собором обернув ся в Іванову гору і Іванів гай в пам'ять нашого поета; щоби сей поетичний закуток став загальною власністю доростаючого покоління Полтавців; треба, щоби початок культурній перемині дали питомці городских і церковно-приходских шкіл засадженєм дерев; щоби кождий ученик був по зможі як найбільше інтересований в успіхах своїх трудів і відносив ся з теплою любовію до пригїрка і гаю. Віддавши сей закуток школярам, городська управа призвичаїть їх до культурного життя і нерозри-

рамки, якими його обмежовано. Розуміючи добре, яку велику культурно-просвітну силу може воно мати для розвою темних мас, для розвою який знищує привілеї пануючих верств, — уряд тримає його в тисних руках і старається виробити собі з нього темне і покірне військо. Відомі заходи уряду (в висших духовних сферах) в останні часи, звести освіту в семінаріях до мінімуму, побільшити там богословські науки, зменшити математику, вигнати фізику, філософічні науки і т. и., а що до висшої, університетської освіти, то семинаристів зась.

Потяглося духовенство за урядом і покутує свій гріх. Не будучи провідником наційно-культурної праці на рідній ниві, воно далеко відбилось від народу, відокремилось в касту, що живе лиш власними інтересами, — в матеріяльним же своїм стані цілком залежить від народу а коли веде наційну роботу, то лиш російсько-«обрусительну», себ то ворожу власному народови. Нарід одхилив ся від нього, бачучи в ньому ворога, що позирає лиш на його кишеню. З того й впливає антагонізм поміж попом та мужиком, який при ширевню раціоналізму стає ще більше пекучим від того, що нарід бідніє, жите стає дорожчим, а піш мусить брати, мусить вимагати, бо коли не возьме, то не забезпечить вихованя своїх дітей і себе при старості віку. В Галичині духовенство теж матеріяльно залежить від народу, воно живе з народу, але уміє теж жити для народу, уміє народови служити і бути йому провідником до ліпшої долі, до красшої будучности; наше-ж духовенство бере, а нічого не дає.

Кажучи про наше духовенство, мушу зауважити, що і межі ним трапляють ся такі, що йшли на село повні бажаня служити народови, але понавни в фальшиве економічне становище, а також у давно витворену ворожнечу між попом та мужиком, не могли заняті твердого становища, не змогли в життєвій боротьбі зберегти філософічного спокою духа, розчарувались, опускали руки і замість любови, християнського прощення до темної маси, набрались ненависти до неї.

(Далі буде.)

„Monitor“ і „Галичанин“ перед судом.

Вчера, ві второк пополудни, покінчила ся карна розправа проти редактора „Monitor-a“ п. Брайтера і редактора „Галичанина“ п. Луцика о обиду чести. Як звісно, то вже давніше трибунал вилучив процес д-ра Роїньского з розправи, а вчера вилучено також процес п. Чарняковського проти Брайтера, позаяк трибунал набрав підозріння, що сей процес був лише удалий. Вчера докінчено проте лише розправу в справі пос. Вахнянина і д-ра Тадея Соловія проти пп. Брайтера і Луцика. Вже трибунал мав ставляти судям присяжним питання, коли нагло оборонці обжалованих, адвокати Дайзенберг і

вни звяже се незабутньою памятю нашого поета і городянина, що родив ся і жите своє закінчив о кільканацять кроків від сего місця, котре повинно бути присвячене его памяті.

Здійшене сеї гадки з фінансового боку можна вважати можливим навіть при існуючих бюджетових умовах. Очевидно поперед сего потреба одноразового видатку до 2½ тисячи на закупно обійста Каличенка, котре треба буде знищити, а місце сплянтувати для можливого розширення площі, щоби дати почин паркови в горішній часті пригірка. Всі дальші роботи по сплянтованю, висипаню терас і т. п. можуть бути довершені поступенно після виробленого наперед пляну. В кождім случаю для Полтавців в слідуєчім ХХ століттю Іванова гора та Іванів гай принесуть справді незлічені користи. Згадуючи о тім з нагоди роковин смерті І. П. Котляревського, я думаю, що грубість і невіжа н. пр. Кобищанців, їх навичка до крадіжки щен з городського саду повинні би спонукати городську управу щиро працювати на полі культури обичаїв, побуту і вигід не лише в середмістю, але ще більше окраім, маючи на бачности, що часть міста звана Подолом, безпосередно притикає до згаданої культурної місцевости в будуччині.

Райтер, явили ся перед правними заступниками жалуючих ся сторін, д-ром Греком і Володиславом Соловієм, щоби предложити їм декларації обвинених і просити о відступлене від жалоби. Почались переговори, в котрих взяли участь самі адвокати, п. Брайтер і п. Луцик. Уложено декларації, а по відкритю розправи відчитав п. Брайтер такі заяви: «Заявляю, що заміти, які я підніс коли-небудь в „Monitor-i“ і в часі розправи проти д-ра Тадея Соловія, суть неправдиві». Відтак: «Заявляю, що уміщаючи артикул надписаний: „Specialista od wszelkich ugod ale nie za darmo“ я не знав, що заміти там піднесені проти якого-то угодового руского посла дотикають п. посла Вахнянина, а нині на підставі переведеної розправи заявляю, що висше згадані заміти яко абсолютно неправдиві до его особи ніколи не могли відноситись».

Редактор Луцик заявив: «Я складаю таку саму заяву з тим, що завтра в „Галичанин“ єї друком уміщу. Іменно заявляю, що перепечатуєчи звісний артикул з „Monitor-a“ в „Галичанин“ під заголовком „Pfal“ я не знав, що заміти там піднесені проти якого-то угодового руского посла дотикають п. посла Вахнянина, а нині на підставі переведеної розправи заявляю, що висше згадані заміти яко абсолютно неправдиві до особи п. Вахнянина ніколи відносити ся не могли».

По виголошеню сих декларацій в сали розправ відступили правні заступники жалуючих ся сторін др. Грек і др. В. Соловій від обжалованя, а трибунал, провіривши що обжаловані відкликають свої заміти яко абсолютно неправдиві, увільнив їх від обжалованя і кари.

З політичного поля.

Politik приносить статю, в котрій сказано: Др. Вітек уступить мабуть небавом, а по нім прийде вправді бюрократичний кабінет, але з такими людьми, що вже в 1889 на 1890 рік заходили ся коло чешко-німецкого примиреня. Говорять про Кербера, Гавча, Шенборна та Штайнбаха. Будучий новий кабінет полишив ся би так довго при кермі, аж поки не уложились би мирні парламентарні відносини, почім би можна іменувати кабінет парламентарний.

Вість ся здає ся нам походити з добре освідомленого жерела. Те лише непевне, чи новий урядничий кабінет буде аж тоді іменованій, коли найдуть ся підстави до чешко-німецкого примиреня, чи без огляду на его примиреня і его успіх? На всякий случай, по нашій думці уступить др. Вітек аж по закритю делегацій. В новім кабінеті засли би самі дійсні міністри (не управителі ресортів), а з між вицислених личностей др. Кербер має найбільше шансе обияти управу по причині, що він докладно знає чешко-німецкі відносини. З обовязку дневникарського нотуємо також і сю комбінацію, що по делегаціях могли би бути скликані краєві сойми, а тоді на час засідань соймових полишив ся би і кабінет Вітека. Іменованя нового кабінету в січні значило би, що цїсар в січні або в перших днях лютого схоче скликати державну раду.

Оповіднене ц. к. Дирекції почт в справі змін в приписах почтових від 1. січня 1900.

(Конець).

16. Оплати за скритки, оплати магазинові і складові. — а) Адресати, котрі застерegli собі відбиране посилок в уряді, оплачують за переховане посилок листових в окремії скритці місячну належитість в квоті 2 к., побирану на річ скарбу. Если хто застеріг собі виключно відбиране часописий в уряді почтовім, тоді не оплачує тої належитости; — б) В місцевостях, де доручають ся перекази разом з грішми, мають адресати, котрі хотять перекази відбирати в уряді почтовім, заплатити належитість в квоті 2 к., о скілько вже не оплачують взагалі тої належитости як під а); в) місцевостях, де пакети доручають ся до дому, оплачують адресати за право відбираня посилок в уряді почтовім належитість магазинову в квоті 6 к.; если в протягу 24 годин від дня авізованя посліжки тої-ж не відобрали, тоді оплачують окрему належитість складову виносячу денно 3 с. за пакет до

5 кт. а 5 с. за тяжший пакет. Належитість за скритку або магазинову належитість треба з гори місячно оплачувати.

17. Оплати за часописи, авіза залізничі і иньші належитости остають без зміни.

VI. Нові марки і значки почтові. На місце тепер існуючих марок заведені будуть нові марки з означенем вартости після коронової валюти. Нові марки видані будуть в слідуєчих родах: а) марки звичайні (франкові) по 1, 2, 3, 5, 6, 10, 20, 25, 30, 40, 50, 60 сотиків і по 1, 2 і 4 корони; б) марки почтові по 2, 6, 10 і 20 сотиків; в) марки натиснені на ковертах почтових, картах кореспонденційних, листах карткових будуть мати вартість означену рівнож в валюті короновій. Нові блянкети на припорученя почтові і перевози почтові будуть ся платити по 2 с. за штуку.

Марки по 1, 3, 5 і 25 сот. пущено в обіг уже з початком грудня 1899 р. і можна їх уживати до оплачуваня посилок. З днем 31. грудня 1899 усуне ся з обігу дотеперішні блянкети на перекази на припорученя почтові, на листи пересилкові звичайні і за послїплатою, блянкети на телеграми кредитові, а також марки за доручуване часописий; всі иньші значки втратять важність з днем 31. марта 1900.

Значки почтові всїякого рода остаючі в руках публіки, буде можна вимінати на нові рівної вартости в усіх урядах почтових аж до кінця 1900 року.

Новинки.

— Знесене дневникарського стемпля. З днем 1. січня дневникарський стемпель знесений. Устає страшний тягар для кождої редакції. Наша редакция знижає тому від дня 1. (13) січня передплату на 10 злр. річно, 5 злр. піврічно, 2 злр. 50 кр. квартално, 85 кр. місячно. Є се ціна дуже низька. За десять злр. річно можна мати щоденно руску газету. Обсягу і форми нашого видавництва не зміняємо. Наших П. Т. Передплатників просимо о вирівнане рахунків, бо на кредит газети давати не будемо. Рівнож просимо наших П. Т. Передплатників о приседнуванє нам нозих абонентів. Ми виступали все в обороні нашої Церкви і нашого народа і з сего становища не зійдемо. Се наша програма! Тому заслугоємо на поперте.

— Загалні збори драматичного товариства ім. Котляревського відбудуть ся 21. січня н. ст. о 3. годині сполудня в сали «Рускої Бесіди» у Львові. На дневнім порядку суть: справозданє з дотеперішної діяльности виділу в минулім році, справозданє контрольної комісії, вибір виділу, голови і его заступника і весеня та інтерпеляцій членів. Дотеперішнім головою товариства був проф. Іларій Огоновский.

— В Комарні представлять львівські академики 6. січня на дохід тамошної читальні «Просвіти» штуку Основяненка «Сватанє на Гончарівці». Початок представлення о 7. годині вечером.

— З Коломиї пишуть нам: Товариство «Коломийський Боян» устроює дня 23. н. ст. січня «вечер з танцями» в сали Сокола. Стрій для пань народний або вечерковий, для панів балевий. Вступ 2 кор. від особи лише за оказанем запрошеня. Хто би через якусь помилку запрошеня не дістав, звольте ласкаво віднести ся до секретаря товариства А. Дольницького, ц. к. проф. Гімназ. Від виділу Тов. «Коломийський Боян» о. З. Кирилович, голова. Лев Дольницький, секретар.

— Від о. Юліяна Дзеровича, катехита жіночої школи в Бродах, одержали ми слідуєчу вістку: Від нового року 1900 буду видавати на ново «Рускій Амбонь» місячними випусками, котрі будуть содержати проповіді на слідуєчі неділі і свята. Перший випуск «на окар» вже виданий і містить в собі всім наук на місяць січень отсих авторів: о. Павлікова, Івана Яворського, Данила Лепкого, Миколи Герасимовича, Олекси Бобикевича, З. Чайковського і І. Хомина, а крім сего і одну місячну проповідь о частнім суді. — Цїна Амбона 6 корон, а гроші присилати належить до о. Джулинського в Перемишлі, що веде адміністрацію.

— «Императорское Одесское Общество истории и древностей» визначило премію за найлучшу історично-археологічну працю про Україну. Премія буде виплачена з відсотків від капіталу імени Дмитра Квяжевича. Речинець п'ятилітя минув 14. падолиста 1899. Цікава річ, скілько надіслано праць і котра з них одержить премію.

— «Новое Время» опинило ся між двома стільцями. Перепечатавши похвальну рецензію на недавно видану «Петербургскимъ благотворительнымъ Обществомъ» брошуру О. Степовика «Користні звїрятка», «Новое Время» (в ч. 8491) іронічно замічає, що хоч би якими достоїнствами і дешевизною не визначала ся брошура О. Степовика, всеж она не буде мати иньших

читачів, крім Мордовця (!). Не вадить додати, що Суворін, котрого часопис висловила таку сентенцію, сам видає українські книжки: н. пр. «Оповідання О. Стороженка», «Марко Проклятий», Твори Ів. Котляревського і т. ин. Чи се може також робити задля д. Мордовця?!

— **За штунду** засудив недавно мировий судія в Києві 300 осіб, переважно селян на карі грошеві від 25—30 рублів, або тюрму від 7—14 днів. Якого то Раєвського, в котрого хаті штундисти сходили ся на молитви, засуджено на 50 рублів або півтора місяця тюрми. На розправі не явили ся штундисти.

— **Оперовий сезон** в львівській театрі почне ся 9. січня виставою «Страшного Двора» Монюшка. В головній ролі виступить наш славнозвісний земляк Александер Мишуга. Між ангажованими находимо також Русинку, панну Ванду Радкевичівну.

— **Нові поштові марки** явили ся вже в продажі. Старі марки можуть бути уживані до 31. марта.

— **Львівська палата адвокатска** вибрала на загальних зборах в суботу президентом опять д-ра Роївського, заступниками д-ра Макса д-ра Бика, презесом дисциплінарної ради д-ра Горвата, а прокуратором палати д-ра Тадея Соловія.

— **Львівські учителі** народних шкіл не одержать підвишки своєї плати. Міска рада, ухвалюючи на днях бюджет, не приняла внесеня д-ра Радігера, щоби суму на покритте плат учителів підвишити з 28.000 зр. на 56.000 зр.

— **«Воля»**. Під такою назисю виходити ме від нового року орган українських соціальних демократів. Перше число появить ся у сих днях.

— **«Громадський Голос»** орган української радикальної партії виходити ме далі з тою самою програмою, що й досі. Як показуєть ся з першого числа за 1900 р. заняв він вороже становище проти нової партії «національних-демократів» і поки-що нема великої надії, аби уступив зі свого становища.

— **Обкрадений тенор**. Перед кількома днями приїхав до Львова н. Олекса Мишуга. Ледви розгостив ся в хаті, як замітив, що бракує ему один куферок, в яким була театральна гардероба. Якийсь злодій, надіючи ся доброї добичи забрав куферок, коли однак пересвідчив ся, що нема в нім нічо крім театральної гардероби, лишив его на губернаторских валах, де его нашпов другої днини сторож учительского жіночого семинара.

— **Жива факеля**. Кухарка в реставрації Дікера при ул. Личаківській Чабанська приряджувала горівку з медом. Через неосторогу розіллала ся горівка і обіллала єї одіж. Чабанська була близько вогня — єї спідниця заняла ся в одній хвилі. Хотіла ратувати ся, але дарма. Вогонь обхопив єї зі всіх боків. Нещасливу відвезено до шпитала, але надія утримати єї при житю є дуже слаба.

— **«Къ вопросу объ Австрійской Руси»**. Під таким заголовком подає в ч. 38 «Діпрровской Молвы» якийсь «посѣтвишій прикарпатскую Русь» доволі простору статью, в котрій полемізує з «Новымъ Одеситомъ», що подав в ч. 217 «Одесскаго Листка» статью «По славянскимъ землямъ». Автор згаданої в горі статі доказує «Новому Одеситъ» повну несвідомість в справах галицько-руського суспільного, політичного і літературного життя. Сам автор статі доходить до тих певних виводів, що в Австрії передовсім, коли-б навіть кому забагло ся — правительство навіть не допустило би вивести московску мову на ступінь пануючого языка, а вдруге, коли-б австрійські Русини хотіли відцурати ся рідної мови і маси шкіл з українсько-руською мовою викладовою і звязаною з тою мовою літератури, то прийшлося би прийняти літературну мову пануючої там народности — себ-то польської, так як в Угорщині — мадярскої.

— **Старолечатні книги**, особливо XVI і XVII ст. стаяє Московске типографске книгохранилище з монастирів і церков в поодиноких епархіях Росії. В заміну за ті книги московска типографія висилає відповідні примірники сучасного виданя. Так належало би і у нас зберегти неодну рідку дорогоцінність перед неминучим запроващенем, як то нераз буває по сільских деревяних церковцях.

— **Куртину** для львівского нового театру малює Семірадский. Куртину сю вишле артисть найперше на виставу до Варшави. Семірадский вималював вже куртину до театру в Кракові, що чарує всіх.

— **3 Перемишля** доносять, що там в минулу п'ятницю увязнено соціаліста Вітовда Регера, функціонера повітової каси хорих в хвили, коли в жидівскім шинку під'ушчував гостей проти правительства і промовляв за республікою. В хвили арештованя мав Регер боронити ся ножем.

— **Підроблюванє грошей**. В суботу притримала жандармерія в Дубниках банду фальшивників срібних ринських. Фальсифікати підроблювано досить зручно і лише непорозумінє між спільниками зрадило цілу справу. Один з них повідомив про се жандармерию і наслідком того

приловлено всіх на горячім та відставлено їх до міських арештів.

— **Польський патріотизм**. Др. Стан. Гассевич з Карлових Варів подарив на заснованє польської народної школи в Цешині 10.000 рублів. Що скажуть на се ліберал Менгер і прусофіл Тірк?

— **Плати жандармів**. Від 1. січня буде виносити річна плата вахмістрів а заразом комендантів жандармских округів 1400 корон, других вахмістрів 1300 кор., комендантів постерунків 1100 кор., а жандармів 900 корон. Жонаті жандарми побирати муть кватерункового у Відня 240—270 кор., в містах понад 50.000 жителів 180—200 кор., в стаціях від 10—50.000 жителів 160—180 кор., в стаціях від 5—10.000 жителів 140—160 кор., в стаціях від 2—5.000 жителів 120—140 кор., а в меньших стаціях 100—120 корон.

— **Лічниця для звірят**. З днем 1. с. м. отворено в Кракові приватний заклад ветеринарийний, при яким устроєно три стайні для хорої худоби. При єій лічниці є також кузня, що стоїть під наглядом самого властителя закладу п. Якова Зільбермана. В інших краях істнують такі заклади від довшого вже часу по більших містах, як Празі, Відні і н. Лише Галичина лишила ся під сим зглядом позад інших країв.

— **3 Ясла** пишуть: Урядник М. Шерф вийшов собі на прогулку за місто і стрінув там віз з кількома бочками горівки. Одна бочка скотила ся як-раз з возу, розбила ся, а горівка розіллала ся по гостинці. Коли Шерф переходив коло неї, закурював собі як-раз папіроску, а сірник кинув на вилиту горівку. В одній хвилі горівка заняла ся і то так сильно, що огню не можна було вгасити. На щастє огонь не зробив ніякої шкоди. Мимо сего однак сей жарт був причиною слідства проти Шерфови, а суд засудив его на 3 місяці тюрми. На рекурє прокуратора піднесено обжалованому кару на 6 місяців.

— **Неохота до військової служби** проявилась наглядно у Хаїма Аврумка, жовніра 64 полку у Відні. В кошарах цїсарских в Шенбруні впакував собі Хаїм кулю в жавіт і погіб на місци. Хаїм походив з Галичини.

— **Арештованя у Варшаві**. До «Slow-a Pólsk-ogo» пишуть з Варшави: Дуже інтересні є подробиці арештованя пп. Кшивіцького і Немойовского. У Варшаві виходить тайна часопись «Rochodnia». Сей орган заступає виключно жидівські справи, а під покришкою патріотизму та за словою соціальних ідей безчестить все чесне і невинне ідеям юдофільства. Між иньшим надрукував сей орган ось що: «Кшивіцький є шпіоном». Се число вислано дідови Кшивіцького, а коли старик прочитав згадані слова умер на місци. Повідомлений про смерть діда ді Кшивіцький враз з Немойовским на его похорони. Можна увити собі розпуку сего чоловіка, коли дізнав ся про причину смерти діда. По похоронах вертає домів, але на залізничім двірци арештуєть его враз з товаришом. Редакція «Rochodnia» вислала те саме число і до жандармерії, яка знаючи про що їде річ, хоче скористати з нагоди і дізнати ся що-дещо від оклеветаних. — Найсвіжіші вісти приносять, що у Варшаві арештовано понад 40 осіб під закидом завязуваня тайної організації для ширеня народної просьвіти.

— **Нова лінія телеграфічна** буде лучити після умови між Францією а Росією безпосередно Китай з Парижем. Депеші, пересилані з Парижа до Пекінгу, будуть дешевші від депеш, пересиланих підводним каблем.

— **Сибірська залізниця**. Послїдний шлях забайкалскої залізничі покінчений 28. падолиста. В слід за сим сполучена вже європейска Росія безпосередно з амурским краєм.

— **Страйк гірників у Стирії**. З Градця телеграфують: В Кефляхській копальні застрайкувало 2.000 гірників. У шістьох шибках застановлено роботу і лише у двох триває праця далі. Фабрики заліза в Піхлінгу станули по причині браку вугля. Спокою нїде не заворушено.

— **Землетрясенє**. В Ахайкаляку тифлєській губернії було позавчера сильне землетрясенє, що знищило майже цілком десять сел.

— **Живий сніг**. На горі Ліхтенштайн під Віднем упав 2. січня сніг, закрашений чорними пятками. Здавалось, що хтось маком посипав сніг. По часі чорні пятки стали рухатись. Проф. Гавнерсдорф в Йосифіну розібрав сей сніг і провірив, що чорні пятки суть животинками, ледовцевими блошками (Desoria glacialis). Животинки єї живуть в горах під камінєм до високости 3.000 метрів. Блошка ся невинна, бо не жалить. Найчистіше можна єї подибати на Монблянку і Монте Роза. Імовірно сніжна метелиця занесла єї блошки з Монблянку під Відень.

— **Ц. к. Дирекція залізниць державних у Львові** оповіщує:

«3 ц. к. Дирекції залізниць державних» у Львові доносять, що по мысли цїсарского розпорядженя з дня 21. вересня 1899 ч. 176, почавши від 1. січня 1900 буде приймати ся до Угорщини тільки такі посилки, на котрі надавці

предложать крім листів перевозових, деклараций статистичні, зладжені на приписаних блянкетах власноручно підписані і одвітними марками на 10 згл. 30 сот. заосмотрені. Блянкети і марки статистичні будуть в міру запасів спродавані в касах ц. к. урядів стаційних. Так само при посилках надходячих з Угорщини, мусить оплачувати ся належитість статистичну перед відобранєм товару через наліпленє одвітних марок на дуплікатах декларацийний статистичних, котрі будуть долучені до листів перевозових з Угорщини.

— **Переписка редакції і адміністрації**. Впр о. Вас. Лев. в Р. Пять зр. на 1900 р. одержали. Сердечне спасибіг за желаня. Просимо прийняти від нас на чужині щирі поздоровленя і поклін.

— **3 наукового Товариства ім. Шевченка**. Наклада читання при бібліотеці Товариства отворена що дня від год. 2—6 по полудни і в тім часі може кожний з неї користати. До дому випозичають ся книжки лише за кавцією. — Канцелярія Товариства отворена від год. 9—12 рано і від 3—6 по полудни. В неділі і свята льокаль Товариства зачинений. Адреса: Львів, ул. Чарнецкого ч. 26.

Наука, штука, література.

Накладом «Українсько-рускої Видавничої Спільки» вийшли з друкарні Шийковского (яко передрук з «Руслана») оповіданя Генрика Понтонпідана: Рай, Ласкавий хліб, Кладовище, Глум долі, На мавівцях і Подорожний.

Небавом появить ся в продажі VI випуск «Торбана», що обійме квартети на мужеській хор А. Січаньского «Нудьга гнітить» і Ф. Колесси «Рекрут». Любителі музики можуть набути єї квартети у А. Пшенпурского, Львів, ул. Коперника, ч. 36.

«Образи церковні», праця о. Дольницького, вийшла літографовані в рускій ген. семинарії духовній. Набути їх можна у Антона Мануляка, богослова IV. року, Львів, ул. Коперника ч. 36.

Телеграми.

Відень, 3. січня. Цїсар виїхав вчера на лови двірські в Радмер. Верне 5. січня до Відня.

Пешт, 3. січня. Комісія фінансова угорского сойму порушила на вчерашнім засіданю справу реформи карної процедури військової і домагала ся дволітної служби військової. Міністер Гонведів, Феєрварі, заявив, що годі означити речинець, коли така реформа мала би бути переведена. Заведенє дволітної служби неможливе з огляду на потребу точного вишколеня жовнірів.

Відень, 3. січня. В комісії для справ маринарки угорської делегації промовляв Болгар проти колоніальної політики Австрії і помноженя воєнної фльоти. Гр. Голуховский відповів, що побільшенє фльоти потрібне з огляду на потребу оборони державних інтересів на морю. Коли австрійска загранична торгівля зросте, а се потрібне для двигненя економічного держави, то ся торгівля буде потребувати опіки. Адмірал Спавн заявив, що Австро-Угорщина не думає стати морскою державою, але потребує сильнішої фльоти для оборони побережий адрийских. Комісія ухвалила вкінци звичайні і надзвичайні видатки на маринарку.

Льондон, 3. січня. Ген. Френх побив відділ Боєрів 1. січня під Коленсо. Боєри зійшли з боєвища. Полковник Пілх розбив відділ Боєрів коло Бельмонту і заповонив 46 людей. В Ледіеміс паує фебра і дисентерія.

До милосердних сердець! Марія Мулик жінка приватного офіціалїста, що від двох літ не має місця, мати пяти нелітних діттих, в крайній нужді відзиває ся до добрих людей з просьбою о запомогу. Адреса єї: ул. Личаківска ч. 61. Наша редакція вриймає радо всякі, хотьби найменьші датки, тим більше, що тепер зима, а діттих нема чим нагодувати, ані одіти.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

**Всілякі
КУПОНИ**

вильосовані

цінні папері

виплачує без потручення
провізії або коштів

Контора виміни

п. к. упр. гал. акц.

**БАНКУ
Гіпотечного**

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
	6:10	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова		6:20	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава		
	6:50	з Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно		6:15	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний		
	7:10	з Зимної-води		6:30	» » » дв. Підзамче		
	7:40	з Янова		6:30	до Іцкан (Галацу, Ясс, Букарешту) Сучави		
	7:55	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия		8:45	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа		
	7:44	з Тернополья, Бродів на дв. Підзамче		9:10	до Сколього, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)		
	8:05	» » » на дв. головний		9:25	до Янова		
	8:15	з Сокала, Рави рускої		9:35	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.		
1:30	9:00	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.		9:53	» » » дв. гол.		
	11:15	з Ярославля і Любачова		10:10	до Белзця, Рави рускої, Сокала і Любачова		
1:50	11:55	з Іцкан, Чернівців і Станиславова		12:50	до Янова від 1. липня до 15. вересня вкл. тільки в неділі і свята		
	1:01	з Янова		2:15	до Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня включно в неділі і свята		
	1:40	зі Сколього, Стрия, а з Лавочного тільки від 7. вер. до 15. пад. включно		9:45	до Іцкан (Ясс, Букарешту)		
2:20	5:15	з Підслучиск (Київа) Бродів на дв. Підз.		—	до Кракова (Відня) Хабівки ч. Ряшів		
2:35	5:40	» » » на дв. голов.		3:05	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.		
	5:55	з Сокала, Белзця і Любачова		3:15	до Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.		
				3:20	до Зимної води тільки від 7. мая до 10. вер.		
				3:26	до Брухович		
				5:25	до Ярославля		
Ніч				Ніч			
8:45	6:10	з Кракова (Відня) Самбора, Хирова		6:21	до Іцкан, Радовець, Кімполонга, Сучави		
	6:20	з Іцкан, Сучави		6:40	до Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.		
		з Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до 15. вересня тільки в неділі і свята		6:50	до Янова від 1. черв. до 15. вер. т. в дні б.		
	7:58	з Грухогич від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня до 10. вересня вкл. щоденно		7:00	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша		
	8:15	з Грухогич від 1. липня до 15. вересня щод.		7:10	до Сокала і Рави рускої		
	8:14	з Ігота тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.		7:20	до Тернополья дворець головний		
	9:21	з Галаца (Відня, Берліна), Сянока, Пешту		7:42	» » » дворець Підзамче		
	9:55	з Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави		7:47	до Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900		
12:30	10:10	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.		8:35	» » » 1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.		
	10:08	» » » на дв. голов.		8:35	» » » 1. чер. до 30. жов. вкл. і св.		
	10:25	з Лавочного (Пешту) Хирова		9:10	до Іцкан (Ясс, Галацу), Сучави		
	10:30	зі Сколього, Калуша		10:40	до Кракова (Відня, Варшави), Сянока		
	12:10	з Підволочиск на дворець Підзамче		10:50	до Підволочиск, Бродів дв. голов.		
	3:05	» » » на дворець головний		11:10	» » » дв. Підзамче		
	3:30	з Кракова (Відня), Самбора, Сянока		11:32	до Кракова (Відня, Берліна)		
2:16	6:00			4:10	до Брухович від 7. мая до 10. вересня		
				5:50			

ЗАМІТКА: Паса нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейский різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне п. к. залізниць держ. (Львів, ул. Крайських ч. 5) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить в закупці:

Сьвітло церковне

впрост в фабрики Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: **КАВУ** по 5 кіл. посылках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко **ВИНО** в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інші товари по умірених цінах. 78—?

**Перша руска торгівля і рукодільня
параментів церковних**

і застави столової (сервісів) із хінського срібла під фірмою

Евг. Спожарский і Вол. Устенський

у Львові, улица Руска ч. 1.

в каменіці тов. «Просьвіта».

ТОРГОВЛЯ

поруває: Свій богато заосмотрений склад всіляких товарів церковних.

Великий вибір хрестів желізних нагробних.

Застави столові з хінського срібла.

Всякі посылки полагаджув ся відвотною почтою по найнижшій ціні.

Рукодільня бронзівнича

приймає замовлення на всякі роботи із золота, срібла, бронзу і п. металів, як також до відновлення, позолочення і посріблення всякі церковні і домашні знаряди.

Все виконує ся в найкоротшим часі і по найнижшій ціні. 4—10

Рік заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокое руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Прееосв. Митроп. і Прееосв. Еп. Ординариям всіх трех епархій, обезпечає будинки, уряджене домашне, скот, господарські знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шнід огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1898 вносять:

Фонд резервовий	96.775 зр. 05 кр.	} 206.880 зр. 57 кр.
Резерва премій	64.263 „ 12 „	
Фонд основний	45.000 „ — „	
Резерва спеціальна	842 „ 40 „	

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услівя обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпробовочно. До кінця 1898 року вносили виплачені шкоди 527.790 зр. 67 кр. Поліси «Дністра» приймає Банк красвий при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечитись через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услівя, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускім язиці.

Товариство взаїмного кредиту «Дністеръ», стоваришене в обмеженою порукою, уділяє позички за оплатою 5 1/2% і 1% додатку на кошта адміністративні за інтабуляцією або порукою двох відповідних ручителів, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до ороцентования від членів і третих осіб по 4%. Уділ членський вносить 25 зр., вписове 1 зр. Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в «Дністеръ». Інформації уділяє Дирекція листовно.

Зголошеня о уділеня агенцій в окрестностях де нема близько агентів «Дністра», приймає ся.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти».)

Хто хоче заробити 400 марок місячно

певно, легко і без ризика?

Нехай шле свою адресу без марки під **V, 21,**

Аnnoncen Exped. **K. F. Wojtan** Leipzig-Lindenau.